

Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus suunnitelma varhaiskasvatuksessa

25/12.00.01.00/2023

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta 01.06.2023 § 54

Varhaiskasvatusta koskevia lakimuutoksia on tulossa voimaan 1.6.2023 lähtien. Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986), ns. tasa-arvolaki, tuo varhaiskasvatukseen veloitteen laatia toiminnallinen tasa-arvosuunnitelma ja yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) velvoittaa laatimaan toiminnallisen yhdenvertaisuussuunnitelman.

Tasa-arvosuunnitelman prosessin täytyy olla käynnissä varhaiskasvatuksessa 1.6.2023 alkaen. Tasa-arvosuunnitelman tekeminen on yhteinen prosessi joka tulee tehdä vuoden tai vähintään kolmen vuoden välein. Yhdenvertaisuussuunnitelmalla on siirtymäaika ja suunnitelman on oltava valmiina 1.6.2025.

Tasa-arvolaille ehkäistään sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää ja edistetään sukupuolten tasa-arvoa. Varhaiskasvatuksessa tulee kiinnittää huomiota siihen, että sukupuoli ei aseta lapsia tai aikuisia eriarvoiseen asemaan. Suunnitelmallisuus tasa-arvotyössä ja yhdenvertaisuuden edistämässä on tärkeää, koska lapset omaksuvat jo varhain esimerkiksi sukupuoliin liitetyt normit.

Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan kaikkien ihmisten samanarvoisuutta riippumatta heidän iästään, kansalaisuudesta, kielestä, uskonnosta tai vakaumuksesta, mielipiteestä, vammasta, terveydentilasta, seksuaalisesta suuntautumisesta, ihonväristä tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Suomessa yhdenvertaisuuslaissa edistetään yhdenvertaisuutta ja ehkäistään syrjintää perustuen näihin ihmisen ominaisuuksiin.

Velvoite toimipaikkakohtaisen toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatimisesta koskee päiväkotitoimintaa. Perhepäivähoidon ja kunnallisen avoimen varhaiskasvatuksen osalta kunta laatii yhteistyössä alueensa toimijoiden kanssa toimijoille yhteiset tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat. Suunnittelutyöhön osallistuvat henkilöstö, lapset sekä huoltajat yhteistyössä.

Varhaiskasvatuksen toiminnallisen tasa-arvosuunnitelman prosessi koostuu neljästä vaiheesta:

1. Suunnittelu
2. Selvitys
3. Toimenpiteet
4. Arviointi

Kiteen varhaiskasvatustyöyksiköissä sekä perhepäivähoidossa on suunniteluvaihe aloitettu toukokuussa 2023. Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuuksia osallistua Opetushallituksen maksuttomiin koulutuksiin osaamisen täydentämiseksi. Päiväkotien johtajat ohjaavat prosessia päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa ohjaamisesta vastaa perhepäivähoidon esihenkilö.

Valmistelija: varhaiskasvatuksen päällikkö Heli Okkonen,
puh. 040 105 0241, heli.okkonen@kitee.fi

Esittelijä: sivistysjohtaja Matias Valoaho, puh. 040 105 1137,
matias.valoaho@kitee.fi

Päätösehdotus

Sivistys- ja vapaa-aikalautakunta kirjaa ylös, että varhaiskasvatuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman vaatima työprosessi on käynnistetty.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.